

Quickscan natuur De Mersken 10, Siegerswoude

Femke Cnossen, 20-10-2021

COLOFON

Quickscan natuur De Mersken 10, Siegerswoude

Femke Cnossen, 20-10-2021

OPDRACHTNEMER	<i>idverde</i> Advies Oude Apeldoornseweg 41 7333 NR Apeldoorn T 0553124070 E advies@idverde.nl
OPGESTELD DOOR GETOETST DOOR Opdrachtgever	Femke Cnossen Jeffrey Willems Clafis Engineering Midden-Zuid B.V. Kerkstraat 19 6811 DL Arnhem
Projectnummer	725210115
Status	Definitief
VERSIE	1.0
DATUM	28-10-2021

Copyright 2021 *idverde*. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van *idverde* is niet aansprakelijk voor eventuele schade ontstaan bij gebruik van gegevens uit dit rapport.

INHOUD

COLOFON		2
1 INLEIDING		4
1.1 Aanleiding	4	
1.2 Doel	4	
1.3 Leeswijzer	4	
2 WERKWIJZE		5
2.1 Bronnenonderzoek	6	
2.2 Biotooptoets	6	
2.3 Effectenbeoordeling	6	
3 PLANGEBIED EN VOORGENOMEN INGREEP		5
3.1 Plangebied en voorgenomen ontwikkeling	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
4 ONDERZOEKSRESULTATEN SOORTEN		7
4.1 Algemene beschrijving plangebied	7	
4.2 Vaatplanten	9	
4.3 Grondgebonden zoogdieren	9	
4.4 Vleermuizen	10	
4.5 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen	10	
4.6 Algemene broedvogels	10	
4.7 Vissen	10	
4.8 Amfibieën	10	
4.9 Reptielen	11	
4.10 Ongewervelde diersoorten	11	
5 TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING		12
5.1 Vleermuizen	12	
5.2 Algemene broedvogels	12	
5.3 Algemene grondgebonden zoogdieren	12	
5.4 Algemene amfibieën	12	
5.5 Algemene zorgplicht	12	
6 CONCLUSIE EN ADVIES		13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De door de provincie aangekochte boerderij aan de Mersken 10 te Siegerswoude ligt in de PR 10-6 risicozone van een hoofdgastransportleiding. Er zal een wijziging van het bestemmingsplan plaatsvinden (van agrarisch naar woon/bedrijvigheid), en een aantal van de opstallen op het terrein zullen worden gesloopt.

Gezien de beperkte schaal van de werkzaamheden, evenals het gebrek aan bomen binnen het plangebied, kan vooraf worden uitgesloten dat voorgenomen ontwikkelingen negatieve effecten hebben op beschermde gebieden of houtopstanden. Voorgenomen werkzaamheden kunnen echter wel negatieve gevolgen hebben voor beschermde flora en fauna. Indien dergelijke soorten aanwezig zijn, worden door de voorgenomen ingreep mogelijk verbodsbepalingen van het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming (Wnb) overtreden. Door middel van een effectenanalyse moet worden onderzocht op welke wijze sprake is van negatieve effecten en hoe deze kunnen worden voorkomen. Mogelijk is het noodzakelijk een ontheffing aan te vragen voor de voorgenomen ontwikkeling.

idverde Advies is door Clafis Engineering (in opdracht van de provincie) gevraagd om een quickscan natuur uit te voeren om te onderzoeken of mogelijk verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden door het uitvoeren van de werkzaamheden. Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de uitvoering van de werkzaamheden in overeenstemming met de Wnb uit te voeren.

1.2 Doel

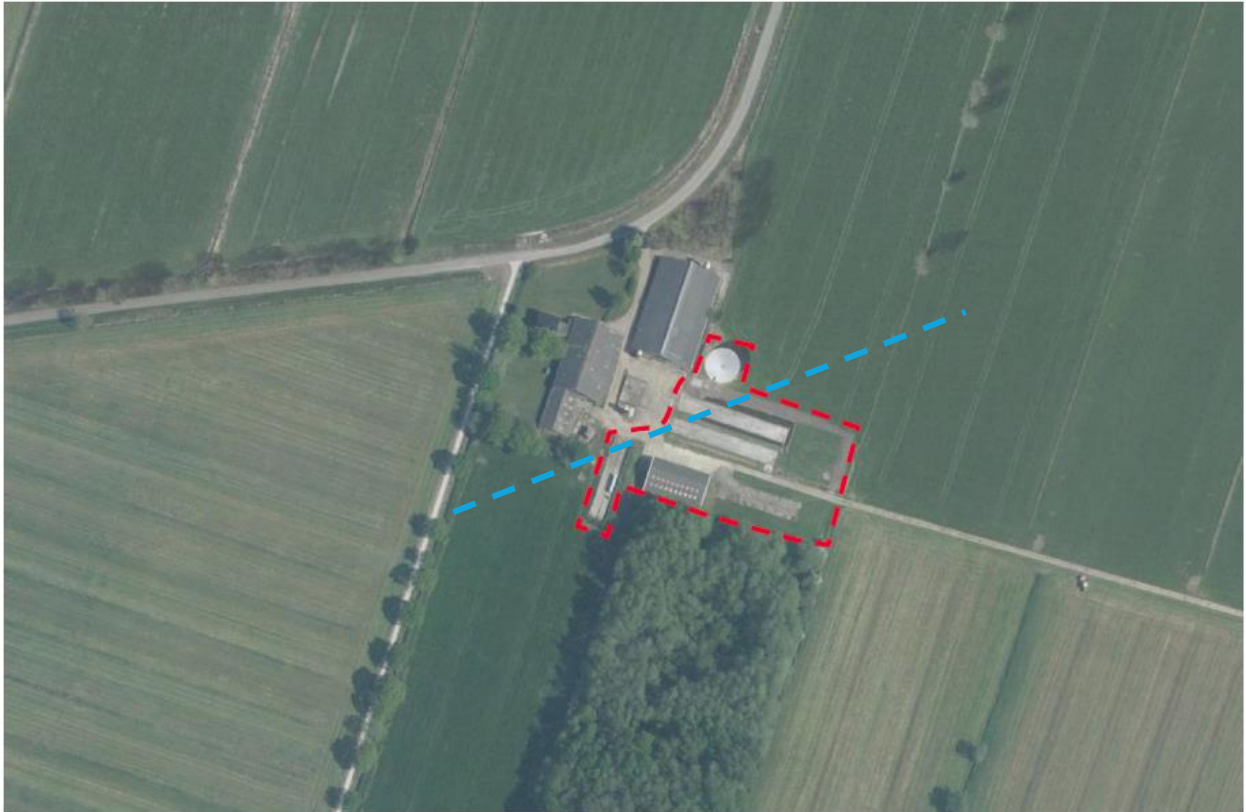
Binnen het kader van de Wnb is het doel van het onderzoek te bepalen of de kans bestaat dat verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde plant- en diersoorten worden overtreden door de voorgenomen ontwikkeling. Mogelijke effecten op beschermde gebieden en houtopstanden kunnen vooraf worden uitgesloten, en worden daarom niet meegenomen in dit onderzoek.

1.3 Leeswijzer

De ligging en begrenzing van het plangebied en de voorgenomen ingreep zijn beschreven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 is de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 4 zijn de mogelijk aanwezige (beschermde) soorten beschreven en in hoofdstuk 5 is voor de mogelijk aanwezige beschermde soorten een effectenbeoordeling uitgevoerd. Hoofdstuk 6 geeft een overzicht van de conclusies en het advies van dit rapport.

2 Plangebied en voorgenomen ingreep

Het plangebied bestaat uit een aantal opstallen van de boerderij aan de Mersken 10 te Siegerswoude, op ca. 10 km van Drachten. Onderstaande figuur laat een luchtfoto van het plangebied zien, waarbij alleen de opstallen binnen de rode omkadering deel uitmaken van dit project (figuur 2.1). Het gaat hierbij om 3 sleufsilos en een mestsilo die gesloopt zullen worden, en een schuur die gedemonteerd en verwijderd zal worden. Het woonhuis en de overige schuren blijven bestaan, aangezien de hoofdgasttransportleiding hier niet onderdoor loopt. Ook zullen er geen bomen gekapt worden. De precieze planning van de werkzaamheden is nog niet bekend.

Figuur 2.1. Overzicht van het plangebied (rode omkadering) en de ligging van de hoofdgasttransportleiding (blauwe stippellijn, schatting) (bron: mapviewer.org).

3 Werkwijze

3.1 Bronnenonderzoek

Voor het bronnen- en literatuuronderzoek zijn op 4 oktober 2021 de gegevens opgevraagd uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). In de NDFF is rondom het plangebied een polygoon ingetekend. De polygoon is ruimer ingetekend dan het plangebied, namelijk in een straal van ca. 1 km rondom het plangebied, zodat voldoende informatie over soorten in de omgeving van het plangebied kon worden ingewonnen. Binnen dit polygoon zijn alle verspreidingsgegevens van beschermde soorten opgevraagd van de afgelopen vijf jaar. Door de polygoon ruimer in te tekenen dan het plangebied, is de verkregen dataset voldoende groot om te kunnen benutten voor dit onderzoek.

De uit de NDFF opgevraagde dataset bestond in totaal uit 3351 'records' van beschermde soorten. Op basis van de beschikbare gegevens is een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten binnen het plangebied.

3.2 Biotooptoets

De biotooptoets bestaat uit het uitvoeren van een veldbezoek met als doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. De bevindingen van het bronnenonderzoek zijn hierbij in het veld getoetst en waar nodig aangevuld.

Op het moment dat het veldbezoek wordt uitgevoerd, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachtactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten/soortgroepen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebieden en migratierouten aan hun leefomgeving stellen, vergeleken met en getoetst aan de situatie in het veld.

Het veldbezoek is op woensdag 6 oktober 2021 uitgevoerd door ecologen van *id*verde Advies (Femke Cnossen en Jeffrey Willems). Het veldbezoek duurde van 12:00 – 13:00 uur, de weersomstandigheden waren op dat moment licht bewolkt, droog, 13 °C en zwakke wind (2Bft).

3.3 Effectenbeoordeling

Op basis van de uitkomsten van het bronnen- en veldonderzoek is beoordeeld of het plan (negatieve) effecten kan hebben. Hierbij is waar mogelijk onderscheid gemaakt in effecten op korte en lange termijn.

Indien sprake is van een conflictsituatie tussen de aanwezigheid van beschermde soorten en de geplande ruimtelijke ingreep, is in onderhavige rapportage aangegeven welke voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen. Als negatieve effecten door het nemen van voorzorgsmaatregelen niet te voorkomen zijn, is aangegeven welke mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn en/of een ontheffing aangevraagd dient te worden.

5 Onderzoekresultaten

5.1 Algemene beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit 3 sleufsilo's, een schuur en een mestlo. Op de grond liggen betonplaten, en langs de randen groeien gras, boterbloem, paardenbloem en andere algemene soorten. Ten zuiden van het plangebied ligt een houtwal met braamstruweel en brandnetels op de grens van het plangebied. Er zijn geen bijzonderheden waargenomen binnen het plangebied.

Figuur 4.1. Overzichtsfoto van (een deel van) het plangebied met de te demonteren schuur en 1 van de sleufsilo's.

Figuur 4.2. De binnenkant van de schuur die gedemonteerd en verwijderd zal worden.

Figuur 4.3. De te slopen mestsilos.

Figuur 4.4. Eén van de te verwijderen sleufsilo's.

Op het perceel bevinden zich ook een woonhuis en twee schuren (niet onderdeel van het plangebied). Deze zijn ook bekeken tijdens het veldbezoek. In de noordelijke schuur zijn sporen (braakballen en uitwerpselen) gevonden van een kerkuil. Ook zijn sporen (uitwerpselen en botten) van steenmarter waargenomen. Zowel de sporen van de kerkuil als van de steenmarter waren niet recent, de uitwerpselen en braakballen waren al deels vergaan en uit elkaar gevallen. Daarnaast is ten westen van het woonhuis de invasieve Japanse duizendknoop waargenomen.

Figuur 4.5. Japanse duizendknoop, groeiend aan de westkant van de woning (buiten plangebied).

5.2 Vaatplanten

Bronnenstudie

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde vaatplanten bekend.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen wettelijk beschermde vaatplanten aangetroffen. In het voedselrijke grasland en op het erf komen algemene soorten planten voor. Van (mogelijke) aanwezigheid van beschermde planten is geen sprake.

Buiten het plangebied is de invasieve soort Japanse duizendknoop aangetroffen (figuur 4.5). Door de extreme groei heeft deze invasieve exoot negatieve gevolgen voor de inheemse flora en fauna. Het is aan te raden om zo spoedig mogelijk stappen te ondernemen om de plant te bestrijden, en verdere verspreiding te voorkomen.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenstudie

In de NDFF zijn meerdere meldingen bekend van grondgebonden zoogdieren. Het gaat om bosmuis, bunzing, das, eekhoorn, haas, mol, muskusrat, otter, ree, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis en vos. Geen van de meldingen is gedaan binnen het plangebied, vrijwel alle meldingen zijn afkomstig uit het bosgebied ten zuidoosten van het plangebied.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde zoogdieren waargenomen. Hierbij is ook gelet op aanwezigheid van burchten of holen van bijvoorbeeld das. Zowel burchten als holten/nesten zijn niet waargenomen. Aanwezigheid van das kan daarom worden uitgesloten binnen het plangebied. Voor de eekhoorn is geen geschikt leefgebied aanwezig binnen het plangebied. Mogelijk komt de eekhoorn wel voor in de houtwal ten zuiden van het plangebied. Nesten van eekhoorn zijn echter niet waargenomen in de nabijheid van het plangebied. Voor de otter is ook geen geschikt leefgebied (rivieren, kanalen, beken, moerassen) aanwezig binnen het plangebied. Aanwezigheid van (streng) beschermde grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Het grasland rondom het plangebied vormt hoogstwaarschijnlijk leefgebied van veldmuis en ook aan de rand van de houtwal kunnen bosmuis en rosse woelmuis voorkomen. Voor andere grondgebonden zoogdieren vormt het plangebied geen primair habitat. Soorten als vos, ree, haasachtigen en marterachtigen kunnen incidenteel gebruik maken van het grasland rondom het plangebied en de houtwal om zich langs/over te verplaatsen. Er bevinden zich echter geen geschikte verblijfplaatsen voor deze dieren binnen het plangebied.

5.4 Vleermuizen

Bronnenstudie

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen. Echter zijn op basis van verspreidingsgegevens van verspreidingatlas.nl wel soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in de omgeving te verwachten. Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen kan onderscheid gemaakt worden tussen vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden.

Veldbezoek

De struiken en bomen in de omgeving van het plangebied vormen mogelijk onderdeel van foerageergebied voor vleermuizen. Er zijn geen geschikte lijnvormige elementen binnen het plangebied die zouden kunnen dienen als vliegroute. De schuur is niet geschikt als verblijfplaats. Daarnaast zijn in het plangebied geen bomen met holten aanwezig die kunnen fungeren als verblijfplaats. Het woonhuis (buiten het plangebied) zou eventueel wel verblijfplaatsen kunnen bieden.

5.5 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Bronnenstudie

Binnen een straal van 1 km rondom het plangebied zijn meldingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen (categorie 1 t/m 4). Het gaat om boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart (1 melding), havik, kerkuil (1 melding), ooievaar, roek (1 melding), sperwer en wespandief. Het gaat hierbij voornamelijk om losse waarnemingen, waarbij geen nestplaats waargenomen is. Alleen van de buizerd, havik en wespandief zijn nesten gemeld, geen van deze nesten bevinden zich binnen het plangebied.

Ook zijn meldingen bekend van vogels waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn wanneer zwaarwegende ecologische redenen aan de orde zijn (categorie 5). Hier gaat het om blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, draaihals, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, pimpelmees, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart en zwarte specht. Er is 1 melding bekend binnen het plangebied, het gaat hier om een zwarte roodstaart (een losse melding, geen nest). De andere meldingen zijn buiten het plangebied gedaan.

Gebouw bewonende soorten als boerenzwaluw, huiszwaluw en spreeuw zouden mogelijk in de schuren van het plangebied voor kunnen komen.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vogelsoorten waargenomen. De te demonteren schuur bevat geen sporen van zwaluwnesten of andere vogelsoorten. In de noordelijke schuur zijn sporen van een kerkuil waargenomen, namelijk braakballen en uitwerpselen op meerdere plekken in de schuur. Deze sporen waren oud (deels afgebroken en uit elkaar gevallen), en het is aannemelijk dat de kerkuil op het moment van het veldbezoek de schuur niet meer gebruikte als verblijfplaats. Daarnaast blijft deze schuur bestaan en valt het buiten het plangebied, waardoor er geen negatieve effecten te verwachten zijn op de kerkuil.

5.6 Algemene broedvogels

Bronnenstudie

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van meerdere algemene broedvogels. Binnen het plangebied zelf zijn geen meldingen bekend, maar binnen een straal van 1 km zijn soorten gemeld als grasmus, grauwe gans, grote Canadese gans, kolgans, koekoek, merel en roodborst.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn alleen enkele witte kwikstaarten waargenomen rondom het plangebied. Het is aannemelijk dat de bomen en bebouwing rondom het plangebied nestgelegenheid bieden aan vele algemene broedvogels, zoals witte kwikstaart, merel en roodborst. Ook vormt het grasland rondom het plangebied mogelijk broedhabitat voor weidevogels.

5.7 Vissen

Aanwezigheid van vissen kan worden uitgesloten, aangezien er geen water aanwezig is binnen het plangebied.

5.8 Amfibieën

Bronnenstudie

In de omgeving zijn enkele waarnemingen bekend van amfibieën. Het gaat om bastaardkikker, bruine kikker, groene kikker, en poelkikker.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is gelet op het voorkomen van geschikte biotopen voor amfibieën. In de directe omgeving van het plangebied is geen geschikt voortplantingsgebied voor strenger beschermde amfibieën aanwezig. Binnen het plangebied komt geen geschikt voortplantingswater voor. Soorten als gewone pad en bruine kikker maken mogelijk incidenteel gebruik van de, deze soorten zijn vaak op relatief grote afstanden tot hun voortplantingswateren te vinden. Aanwezigheid van beschermde amfibieën kan worden uitgesloten.

5.9 Reptielen

Bronnenstudie

In de NDFF zijn enkele meldingen van beschermde reptielen bekend, namelijk adder en levendbarende hagedis. De melding van de adder is gedaan in het bos ten zuiden van het plangebied, op ca. 650 meter afstand. Van de levendbarende hagedis zijn 2 meldingen gedaan, beide op ca. 800 meter afstand van het plangebied, in het bosgebied ten zuidoosten van het plangebied.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is gelet op het voorkomen van geschikte biotopen voor reptielen. Geschikt habitat is voor deze soorten niet aanwezig binnen het plangebied, aangezien het plangebied voornamelijk bestaat uit verharde oppervlakten en soortenarm grasland. Bovengenoemde reptielen (adder en levendbarende hagedis) zullen hier niet voorkomen, zij geven de voorkeur aan heide, schraal grasland of bebost gebied. Aanwezigheid van reptielen binnen het plangebied is uitgesloten.

5.10 Ongewervelde diersoorten

Bronnenstudie

In de NDFF zijn drie meldingen bekend van de beschermde grote weerschijnvlinder, 1 melding op ca. 200 meter afstand van het plangebied, en de andere meldingen op >800 meter afstand. Daarnaast zijn 3 meldingen gedaan van de gevlekte witsnuitlibel, alle meldingen zijn afkomstig uit een poel ca. 500 meter ten zuiden van het plangebied.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde ongewervelde diersoorten. Door het ontbreken van geschikt biotoop binnen het plangebied voor deze soorten binnen het plangebied zijn ze ook niet te verwachten. De grote weerschijnvlinder leeft in oude, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. Haar waardplanten zijn boswilg en soms grauwe wilg. Deze habitats komen niet in het plangebied voor. De witsnuitlibel komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Ook deze habitats komen niet voor binnen en rondom het plangebied. Aanwezigheid van beschermde ongewervelde diersoorten kan worden uitgesloten.

6 Toetsing aan de Wet Natuurbescherming

In dit hoofdstuk is een analyse gemaakt van de te verwachten effecten van de werkzaamheden op de soorten die aanwezig zijn of verwacht worden. Op basis van de gegevens uit het bronnen- en veldonderzoek is het voorkomen van (streng) beschermde vaatplanten, broedvogels, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden in hoofdstuk 5 al uitgesloten. Hierdoor is het optreden van negatieve effecten op deze soorten of soortgroepen niet aan de orde en worden zij onderstaand niet verder behandeld.

6.1 Vleermuizen

Vaste verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen zijn beschermd (Wnb, art. 3.5). Het plangebied herbergt geen bebouwing met potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen, aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen kan worden uitgesloten. Mogelijk bevinden zich wel verblijfplaatsen voor vleermuizen in de woning die geen onderdeel uitmaakt van het plangebied. Gebruik van kunstmatige verlichting in de nacht zou in dat geval wel voor verstoring kunnen zorgen. Dit kan voorkomen worden door voorzorgsmaatregelen te nemen. Deze zijn beschreven in hoofdstuk 6. Mits hier rekening mee wordt gehouden, is er geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb.

Het plangebied herbergt geen geschikte lijnvormige structuren die zouden kunnen dienen als vliegroute, aanwezigheid van essentiële vliegroutes kan worden uitgesloten.

Wel vormt het plangebied mogelijk onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied, er zijn tal van (meer geschikte) foerageerlocaties aanwezig in de directe omgeving. Gebruik van kunstmatige verlichting kan wel een negatief effect hebben op in de omgeving foeragerende vleermuizen. Dit kan voorkomen worden door voorzorgsmaatregelen te nemen. Deze zijn beschreven in hoofdstuk 6.

6.2 Algemene broedvogels

De meeste vogelsoorten maken elk jaar een nieuw nest. Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd wanneer zij in gebruik zijn (Wnb art. 3.1, lid 2). De aanwezige bomen en struiken grenzend aan het plangebied vormen geschikt nesthabitat voor tal van algemene broedvogels. Door geluid en aanwezigheid van mensen kunnen deze vogels tijdens het broeden worden verstoord. Door de werkzaamheden uit te voeren buiten de broedperiode wordt overtreding van de Wnb voorkomen. Het indicatieve broedseizoen van de meeste vogels loopt van maart tot augustus. Deze periode is slechts indicatief, weersomstandigheden kunnen zorgen voor verschuiving van het broedseizoen.

6.3 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied kan mogelijk worden gebruikt door soorten als veldmuis, bosmuis en rosse woelmuis. Soorten als vos, ree, marterachtigen en haasachtigen kunnen incidenteel gebruik maken van het grasland rondom het plangebied en de houtwal om zich langs/over te verplaatsen. Deze soorten zijn in provincie Friesland vrijgesteld van de verbodsbepalingen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud. Voor deze soorten geldt de algemene zorgplicht echter onverminderd. Bij uitvoering van de werkzaamheden dient zodanig te worden gewerkt dat de kans op schade voor deze soorten wordt voorkomen of tot een minimum beperkt blijft.

6.4 Algemene amfibieën

Het plangebied kan worden gebruikt door algemene amfibieën als gewone pad en bruine kikker. Hierbij gaat het hoofdzakelijk om rust/schuilplaatsen. Geschikt voorplantingshabitat is niet aanwezig binnen het plangebied. Deze soorten zijn in provincie Friesland vrijgesteld van de verbodsbepalingen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud. Voor deze soorten geldt de algemene zorgplicht echter onverminderd. Bij uitvoering van de werkzaamheden dient zodanig te worden gewerkt dat de kans op schade voor deze soorten wordt voorkomen of tot een minimum beperkt blijft.

6.5 Algemene zorgplicht

Voor alle levende flora en fauna geldt de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat uitvoerder de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Zo dient een werkerterrein altijd voor aanvang van werkzaamheden te worden gecontroleerd en dienen werkzaamheden in één richting uitgevoerd te worden zodat eventueel dieren kunnen vluchten.

7 Conclusie en advies

In dit hoofdstuk zijn de conclusie en het advies opgenomen. Er is aangegeven of er sprake kan zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen van de wet natuurbescherming, er voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden om overtreding te voorkomen, of dat aanvullend onderzoek en/of mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn. Indien een ontheffing noodzakelijk is, is dit aangegeven.

Voor vleermuizen, algemene broedvogels en algemene zoogdieren en amfibieën kan niet zondermeer worden uitgesloten dat negatieve effecten optreden en moeten voorzorgsmaatregelen genomen worden. In onderstaande tabel is aangegeven welke voorzorgsmaatregelen noodzakelijk zijn.

Tabel 1. Overzicht van de benodigde vervolgstappen ten aanzien specifiek beschermde soorten en algemene soorten.

Soortgroep	Ingrep verstorend	Vervolgonderzoek noodzakelijk	Ontheffing nodig	Voorzorgsmaatregelen
Vleermuizen	Mogelijk	Nee, tenzij voorzorgsmaatregelen niet mogelijk zijn	Nee, tenzij voorzorgsmaatregelen niet mogelijk zijn	Werkzaamheden uitvoeren buiten de actieve periode (april-oktober), of; Werkzaamheden overdag uitvoeren, geen verlichting voeren na zonsondergang. Als dit niet mogelijk is dient in overleg met een ecooloog te worden bepaald welke aanvullende maatregelen genomen kunnen worden om verstoring te voorkomen
Algemene broedvogels	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen van aanwezige soorten (ca. maart t/m augustus). Als dit niet mogelijk is, dient een aanvullende inspectie op aanwezigheid van nesten door een ecooloog plaats te vinden en te worden beoordeeld of en op welke wijze werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd
Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden uitvoeren conform algemene zorgplicht; de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaten of maatregelen nemen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Bijvoorbeeld: wanneer tijdens de werkzaamheden soorten worden aangetroffen, deze de kans geven te vluchten.